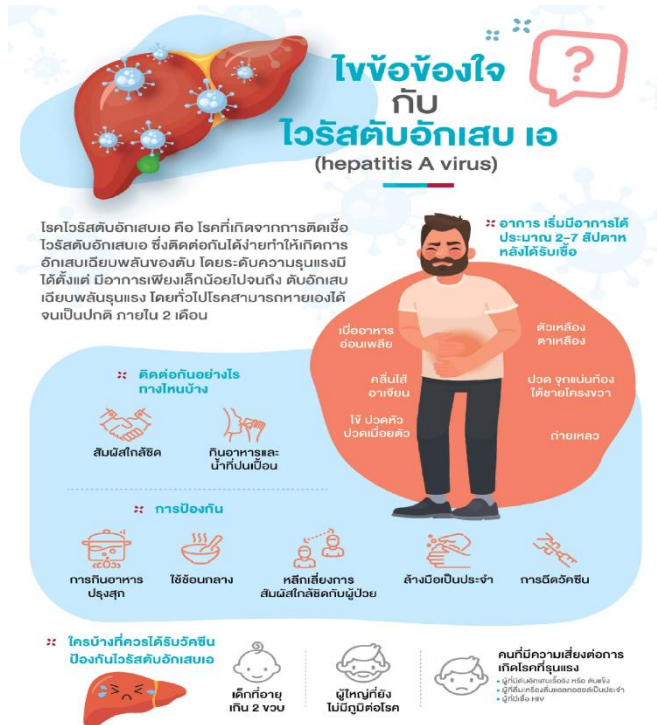

“ไวรัสตับอักเสบบี เอ และซี ภัยร้ายที่ป้องกันได้ ด้วยวัคซีน”

ไวรัสตับอักเสบบี เป็นภัยร้ายที่นอกจากจะส่งผลต่อตัวเรา
แล้วยังอาจถ่ายทอดสู่บุคคลรอบข้าง สมาชิกในครอบครัวได้อีกด้วย

รู้จักกับโรคตับอักเสบบีจากเชื้อไวรัส (Viral hepatitis) โรคตับ
อักเสบบีจากเชื้อไวรัส คือ ภาวะการอักเสบของตับ ที่มีสาเหตุ
จากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี สายพันธุ์เอ บี หรือซี ซึ่ง
สามารถทำให้เกิดอาการตับอักเสบบีเฉียบพลัน หรือกรณีไวรัส
ตับอักเสบบีสายพันธุ์บี และซี สามารถทำให้เกิดภาวะตับอักเสบบี
เรื้อรัง เพิ่มความเสี่ยงโรคตับแข็งและโรคมะเร็งตับ

ไวรัสตับอักเสบบี

เชื้อไวรัสตับอักเสบบี สามารถติดต่อได้โดยการรับประทาน
อาหารที่ปนเปื้อนเชื้อ โดยมักทำให้เกิดภาวะตับอักเสบบี
เฉียบพลัน มีอาการได้แก่ อ่อนเพลีย ไข้ ตัวเหลืองตาเหลือง
เบื่ออาหาร เป็นต้น โดยถึงแม้ว่าส่วนใหญ่อาการจะสามารถดีขึ้น
ได้เอง แต่ก็มียาบางรายที่มีอาการรุนแรงและอาจเป็นอันตราย
ถึงแก่ชีวิตได้ ปัจจุบันมีวัคซีนไวรัสตับอักเสบบีที่ป้องกันการ
ติดเชื้อได้ โดยผู้ที่ควรได้รับวัคซีนได้แก่

- ผู้ป่วยที่มีโรคตับอักเสบบีเรื้อรัง หรือโรคตับแข็ง
- บุคคลที่มีสมาชิกในครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิดติดเชื้อไวรัส
ตับอักเสบบี
- พ่อครัว แม่ครัว ผู้ประกอบอาชีพปรุงอาหาร
- ผู้ป่วยภูมิคุ้มกันบกพร่อง
- ผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ(กลุ่มเพศชาย)โดยวัคซีนไวรัสตับ
อักเสบบี จะฉีด 2 ครั้ง โดยฉีดห่างกัน 6-12 เดือน

ไวรัสตับอักเสบบี

เชื้อไวรัสตับอักเสบบี ติดต่อผ่านการสัมผัสเลือดหรือสารคัด
หลั่งของผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี , ทางเพศสัมพันธ์ หรือการ
ติดต่อจากการด่าสู่ทารกในครรภ์ โดยไวรัสตับอักเสบบี
นอกจากจะทำให้เกิดทั้งภาวะตับอักเสบบีเฉียบพลัน แล้วยัง
สามารถเกิดภาวะตับอักเสบบีเรื้อรังได้อีกด้วย ทำให้เพิ่มความเสี่ยง
ในการเกิดโรคตับแข็งและมะเร็งตับ

ไวรัสตับอักเสบบี สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน โดยฉีดทั้งหมด
3 ครั้ง เข็มที่สองฉีดหลังจากเข็มแรก 1-2 เดือน และเข็มที่สาม
ฉีดหลังจากเข็มที่สองแล้ว 5 เดือน

จะเห็นได้ว่าไวรัสตับอักเสบบีเป็นภัยร้ายที่นอกจากจะส่งผลต่อ
ตัวเราแล้วยังอาจถ่ายทอดสู่บุคคลรอบข้าง สมาชิกใน

ครอบครัวได้อีกด้วย จึงอยากเชิญชวนให้พิจารณาการฉีดวัคซีน
เพื่อป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีและบี ด้วยนะคะ

สำนักปลัด อบต.พะเนา

โทรศัพท์/โทรสาร 0-4422-0156

Website: <http://www.phanao.go.th>

โรคไข้เลือดออก (dengue hemorrhagic fever) เป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสเดงกี (dengue virus) โดยมีผู้กลายเป็นพาหะนำโรค มักพบในประเทศเขตร้อนและระบาดในช่วงฤดูฝนของทุกปี อาการของโรคไข้เลือดออกมีตั้งแต่ไม่มีอาการผิดปกติไปจนถึงเสียชีวิตได้หากไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที

สาเหตุของไข้เลือดออก เชื้อไวรัสเดงกีซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 4 สายพันธุ์ คือ DENV-1, DENV-2, DENV-3 DENV-4 นั้นมีผู้กลายเป็นพาหะนำโรค เมื่อผู้กลายเป็นพาหะนำโรคมีเชื้อไวรัสเดงกี จะพาเชื้อไวรัสเดงกีเข้าไปฝังตัวภายในกระเพาะและต่อมน้ำลายของผู้ โดยจะมีระยะฟักตัวประมาณ 8-12 วัน เมื่อผู้ที่มีเชื้อไวรัสไปกัดคนอื่น ๆ ต่อ เชื้อไวรัสก็จะเข้าสู่กระแสเลือดของผู้ที่โดนกัด ก่อให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกตามมา ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกที่เคยได้รับเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใดจะมีภูมิคุ้มกันเฉพาะสายพันธุ์นั้น หากได้รับเชื้อไวรัสสายพันธุ์ที่ต่างออกไปจากครั้งแรกก็สามารถเป็นไข้เลือดออกได้อีก และโดยทั่วไปอาการของโรคครั้งที่สองมักรุนแรงกว่าครั้งแรกทั้งนี้ในแต่ละปีพบว่ามีการกระจายของเชื้อทั้ง 4 สายพันธุ์หมุนเวียนกัน และมีเชื้อที่เด่นแตกต่างกันไปในแต่ละปี ทำให้มีการระบาดของโรคมาโดยตลอด เนื่องจากประชาชนไม่มีภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสสายพันธุ์นั้นๆ

ปัจจัยเสี่ยงของโรค โรคไข้เลือดออกสามารถพบได้ทุกเพศทุกวัย แต่พบบ่อยในเด็กวัยเรียนและวัยทำงานตอนต้น ซึ่งผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการดำเนินโรคที่รุนแรงหรือภาวะแทรกซ้อน ได้แก่

- เด็กทารกและผู้สูงอายุ
- หญิงตั้งครรภ์
- ผู้ที่มีแผลในกระเพาะอาหาร
- ผู้หญิงที่อยู่ระหว่างมีประจำเดือนหรือมีเลือดออกผิดปกติทางช่องคลอด

- ผู้ที่มีโรคเม็ดเลือดแดงแตกง่าย หรือโรคที่เกิดจากฮีโมโกลบินผิดปกติ
- ผู้ป่วยโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด
- ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หอบหืด โรคหัวใจขาดเลือด ไตวาย ตับแข็ง
- ผู้ที่รับประทานยากกลุ่มคอร์ติโคสเตียรอยด์ (corticosteroid) หรือยาในกลุ่มยากแก้อักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non-Steroidal Anti-Inflammatory หรือ NSAIDs)

อาการของโรค อาการของผู้ที่ติดเชื้อไวรัสเดงกีนั้น แบ่งเป็น 2 ชนิดตามความรุนแรงคือ

1. ไข้เดงกี
2. ไข้เลือดออก

โรคไข้เดงกี (dengue fever) ซึ่งอาการที่พบได้แก่ ปวดศีรษะ ปวดกระบอกตา ปวดเมื่อยตามตัว ปวดข้อหรือกระดูก มีผื่นขึ้นคล้ายผื่นของโรคหัด และอาจมีภาวะเลือดออกหรือไม่มีก็ได้

ส่วนโรคไข้เลือดออกนั้น นอกจากจะมีอาการเช่นเดียวกับโรคไข้เดงกีแล้ว ยังมีอาการอื่นๆ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของโรค คือ

- มีไข้สูงเฉียบพลันเกิน 38 องศาเซลเซียสประมาณ 2-7 วัน
- คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร
- หน้าแดง อาจพบจ้ำเลือดหรือจุดเลือดออกสีแดงเล็กๆ ตามผิวหนัง หรือมีเลือดออกบริเวณอื่น เช่น เลือดกำเดาไหล เลือดออกตามไรฟัน ปัสสาวะอุจจาระมีเลือดปน
- ปวดท้องอย่างรุนแรง กดเจ็บชายโครงด้านขวา
- ในรายที่มีอาการรุนแรงมาก หลังจากมีไข้มาแล้วหลายวันผู้ป่วยอาจเกิดภาวะการไหลเวียนโลหิตล้มเหลวหรือภาวะช็อก และเข้าสู่ระยะที่เรียกว่ากลุ่มอาการไข้เลือดออกช็อก (dengue shock syndrome) โดยผู้ป่วยจะมีอาการกระสับกระส่าย ปลายมือปลายเท้าเย็น ปัสสาวะน้อยลง ไข้ลดลงอย่างรวดเร็ว ความดันโลหิตลดต่ำ วัดชีพจรไม่ได้

สำหรับผู้ป่วยที่ไม่มีภาวะช็อก หลังจากมีไข้สูง 2-7 วัน ไข้จะเริ่มลดลง ระบบไหลเวียนโลหิต เริ่มเข้าสู่ภาวะปกติ ความดันโลหิตและชีพจรเริ่มคงที่ เมื่อผ่านไป 2-3 วันจึงเข้าสู่ระยะหายเป็นปกติ ผู้ป่วยจะมีอาการดีขึ้น ไข้ลดลง เริ่มรับประทานอาหารได้ อาการปวดท้องดีขึ้น ระยะนี้มักพบผื่นแดงและคันตามฝ่ามือและฝ่าเท้าซึ่ง จะหายได้เองภายใน 1 สัปดาห์

การวินิจฉัยโรคไข้เลือดออก เนื่องจากอาการของโรคไข้เลือดออกในระยะแรกๆ คล้ายกับโรคติดเชื้อหลายโรค เช่น ไข้หวัดใหญ่ และไข้จากสาเหตุอื่น ดังนั้น นอกเหนือจากการสังเกตอาการและซักประวัติความเป็นอยู่ของผู้ป่วยแล้ว แพทย์วินิจฉัยโรค

ไข้เลือดออกด้วยการตรวจเพิ่มเติม และตรวจทางห้องปฏิบัติการ ดังนี้

- ตรวจความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด (CBC) เพื่อหาความผิดปกติของส่วนประกอบทั้งหมดของเลือด ได้แก่ เม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาว เกล็ดเลือด และความเข้มข้นของเลือด
- ตรวจภูมิคุ้มกันต่อไข้เลือดออก (IgM) , ตรวจ NS1 Ag ต่อเชื้อโดยตรง ตรวจ PCR เพื่อหาเชื้อไวรัสเดงกี

หากพบว่าผู้ป่วยมีจุดเลือดออกเล็กๆ ตามลำตัว และจำนวนเกล็ดเลือดลดต่ำลง เป็นตัวบ่งชี้ว่าผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสเดงกี แต่ถ้าเกล็ดเลือดลดต่ำมาก เม็ดเลือดขาวต่ำ เม็ดเลือดแดงเข้มข้นขึ้น ความดันโลหิตต่ำ ร่วมกับมีชีพจรเบาเร็ว เป็นตัวบ่งชี้ว่าผู้ป่วยมีโอกาสเข้าสู่ระยะช็อกซึ่งจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล ผู้ป่วยหนักทันที **การรักษาโรคไข้เลือดออก** ปัจจุบันยังไม่มียาด้านเชื้อไวรัสสำหรับโรคไข้เลือดออก การรักษา จึงเป็นไปตามอาการเพื่อประคับประคองให้ร่างกายของผู้ป่วยกลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว ซึ่งในรายที่อาการไม่รุนแรง โรคไข้เลือดออกอาจหายได้เองภายใน 2-7 วัน

สำหรับการดูแลอาการเบื้องต้น ผู้ป่วยควรดื่มน้ำผลไม้หรือน้ำเกลือแร่เพื่อป้องกันภาวะขาดน้ำ เช็ดตัวด้วยน้ำอุ่นเพื่อลดไข้เป็นระยะๆ รับประทานอาหารอ่อน งดอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีสีคล้ายเลือดเพื่อไม่ให้เกิดการวินิจฉัยคลาดเคลื่อน อาจรับประทานยาลดไข้ เช่น ยาพาราเซตามอลได้แต่ในปริมาณที่แพทย์สั่งเท่านั้น ห้ามรับประทานยาแอสไพรินและยาในกลุ่ม NSAID เด็ดขาดเพราะอาจทำให้เกิดเลือดออกง่ายและมากขึ้น

หากพบว่าผู้ป่วยอาเจียนมาก ปวดท้องมาก ไข้ลดลงอย่างรวดเร็ว ตัวเย็นผิดปกติ ไม่ปัสสาวะนานกว่า 6 ชั่วโมง ควรรีบมาพบแพทย์โดยเร็วที่สุด การป้องกันโรคไข้เลือดออก โรคไข้เลือดออกสามารถป้องกันได้ดังนี้

- ป้องกันไม่ให้ยุงลายกัด โดยสวมใส่เสื้อผ้าที่ปกปิดมิดชิด ใช้สารไล่ยุงชนิดต่างๆ เช่น DEET รวมถึงป้องกันไม่ให้ยุงลายเข้ามาหลบซ่อนในบ้าน นอนในมุ้ง ทั้งนี้ ยุงลายมักกัดในเวลากลางวันมากกว่ากลางคืน
- ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายบริเวณบ้านและใกล้เคียง ด้วยการปิดฝาภาชนะที่มีน้ำขังไม่ให้ยุงเข้าไปวางไข่ได้ เปลี่ยนน้ำในภาชนะที่ปิดไม่ได้ เช่น แจกัน ทุกสัปดาห์ เปลี่ยนน้ำในอ่างบัว ปรับปรุงสภาพแวดล้อมบริเวณบ้านให้สะอาดปราศจากเศษวัสดุที่อาจมีน้ำขังได้ เช่น ขวดเก่า กระป๋องเก่า เป็นต้น
- ในรายที่อายุมากกว่า 9 ปี และน้อยกว่า 45 ปี ร่วมกับมีประวัติ เคยเป็นไข้เลือดออกมาแล้ว อาจพิจารณาฉีดวัคซีนป้องกันไข้เลือดออกจากสายพันธุ์อื่น

สำนักปลัด อบต.พะเนา

โทรศัพท์/โทรสาร 0-4422-0156

Website: <http://www.phanao.go.th>

ที่มาข้อมูลจากเว็บไซต์

